

(I) ΑΣΚΗΣΕΙΣ - ΑΚΟΛΟΥΘΙΕΣ - ΣΕΙΡΕΣ ...
... ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΑΤΑ ...

(1) Αν $a_n \rightarrow 0$ δείχνουμε ότι $a_n^{1/3} \rightarrow 0$

Πρέπει, αφού $a_n \rightarrow 0$, $\forall \varepsilon > 0 \Rightarrow \exists n_0 = n_0(\varepsilon)$ με

$|a_n| \leq \varepsilon^3, \forall n \geq n_0 \Leftrightarrow \forall \varepsilon > 0 \Rightarrow \exists n_0 = n_0(\varepsilon)$ με

$$|a_n^{1/3} - 0| = |a_n|^{1/3} \leq (\varepsilon^3)^{1/3} = \varepsilon \Rightarrow a_n^{1/3} \rightarrow 0$$

(2) Συγκρίση της $a_n = (\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) / (\sqrt{n+1} + \sqrt{n})$

$$\text{Γράφουμε } a_n = (\sqrt{n+1} + \sqrt{n})(\sqrt{n+1} - \sqrt{n}) / (\sqrt{n+1} + \sqrt{n})^2$$

$$= \frac{n+1 - n}{2n+1 + 2\sqrt{n+1}\sqrt{n}}$$

$$= \frac{1}{2n+1 + 2\sqrt{n+1}\sqrt{n}} \rightarrow 0$$

(3) Έυρεση ορίου της

$$a_n = \frac{1}{\sqrt{1}} + \frac{1}{\sqrt{2}} + \dots + \frac{1}{\sqrt{n}}$$

Προφανώς $a_n > n \frac{1}{\sqrt{n}} = \sqrt{n} \Rightarrow a_n \rightarrow +\infty$.

(4) Αν $\{a_n\} \nearrow$ με

$$a_{2n} - a_n \leq \frac{1}{n}, \quad n \in \mathbb{N}^* \quad *$$

δείχνουμε ότι $\{a_n\}$ συγκλίνει.

Από την υπόθεση, έχουμε

$$n = 2^0, 2^1, 2^2, \dots, 2^{k-1}$$

προκύπτει:

~~$$a_2 - a_1 \leq 1$$~~

~~$$a_4 - a_2 \leq \frac{1}{2}$$~~

~~$$a_8 - a_4 \leq \frac{1}{4}$$~~

~~$$\vdots$$~~

$$a_{2^k} - a_{2^{k-1}} \leq \frac{1}{2^{k-1}}$$

$$a_{2^k} - a_1 \leq 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{2^{k-1}}$$

$$= 1 + p + p^2 + \dots + p^{k-1} \Big|_{p=1/2} = \frac{1-p^k}{1-p} \Big|_{p=1/2} = 2 - \frac{1}{2^{k-1}} < 2$$

αρα $a_{2^k} \leq a_1 + 2, \forall k \in \mathbb{N}$, δηλαδή $\{a_{2^k}\}$ (πάνω)

έχρησιμη υπακομοδία της $\{a_n\}$ η οποία επίσης είναι ούζουσα $\Rightarrow \{a_n\}$ συγκλίνει.

★ Αποδείξτε την παραπάνω }
συνεπαγωγή

(5) Αν $a_{n+1} - a_n \leq \frac{1}{n^2}$, $a_n \uparrow \Rightarrow H \{a_n\}$ συγκλίνει στο $\mathbb{R}$:

Έχουμε:

$$a_2 - a_1 \leq \frac{1}{1^2}$$

$$a_3 - a_2 \leq \frac{1}{2^2}$$

$\vdots$

$$a_{n+1} - a_n \leq \frac{1}{n^2}$$

$$\Rightarrow a_{n+1} < a_1 + \underbrace{\frac{1}{1} + \frac{1}{2^2} + \dots + \frac{1}{n^2}}$$

$\downarrow$

$$\sum \frac{1}{n^2} < +\infty$$

Άρα $\{a_n\}$ πάνω γραμμένη + αύξουσα $\Rightarrow \exists \lim a_n \in \mathbb{R}$

(6) Αν $a_{n+1} - a_n > \frac{1}{n} \Rightarrow \{a_n\}$ αποκλίνει:

$$a_2 - a_1 > \frac{1}{1}$$

$$a_3 - a_2 > \frac{1}{2}$$

$\vdots$

$$a_{n+1} - a_n > \frac{1}{n}$$

$$\Rightarrow a_{n+1} > a_1 + \underbrace{1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}}$$

$\downarrow$

$$\sum \frac{1}{n} = +\infty$$

Άρα $a_n \rightarrow +\infty$.

(7) Σύγκλιση $\sum n^2 e^{-n}$. Εναλλακτικοί τρόποι επίλυσης:

$\rightarrow$ ① κριτήριο λόγου: $a_n = n^2 e^{-n} \Rightarrow$

$$a_{n+1} / a_n = (n+1)^2 e^{-n-1} / n^2 e^{-n} \rightarrow e^{-1} < 1 \quad \checkmark \text{ σύγκλιση}$$

$\rightarrow$ ② κριτήριο ρίζας $\sqrt[n]{a_n} = \left(\sqrt[n]{n^2}\right)^2 e^{-1} \rightarrow e^{-1} < 1 \quad \checkmark //$

→ ③ Σύγκριση με $b_n = e^{-n/2}$ 4

$$\frac{a_n}{b_n} = n^2 e^{-n/2} \rightarrow 0 \text{ και επειδή } \sum e^{-n/2} < +\infty$$

$$\Rightarrow \sum n^2 e^{-n} < +\infty \Rightarrow \text{σύγκριση}$$

→ ④ Ολοκληρωτικό κριτήριο: $f(x) = x^2 e^{-x}$, φθίνουσα
 $x \geq \mu$ (προσδιορίστε το μ). Υπολογίστε

$$\int_{\mu}^{+\infty} f(x) dx < +\infty \Rightarrow \text{σύγκριση } \sum n^2 e^{-n}$$

Υποδαξή $(x^2 e^{-x})' = 2x e^{-x} - x^2 e^{-x}$

$$\Rightarrow \int x^2 e^{-x} dx = -x^2 e^{-x} + 2 \int x e^{-x} dx + \text{const.} \quad (a)$$

και $(x e^{-x})' = e^{-x} - x e^{-x} \Rightarrow$

$$\int x e^{-x} dx = -x e^{-x} + e^{-x} + \text{const} \quad (b)$$

$$(a), (b) \Rightarrow \int x^2 e^{-x} dx = \dots$$

$$\dots \Rightarrow \int_{\mu}^{+\infty} x^2 e^{-x} dx = \dots$$

(8). Δείχνουμε πως, αν $\{a_n\}, \{b_n\} \subset [0, 1]$ και ικανοποιείσαι

$$\lim a_n b_n = 1$$

$$\text{τότε } \lim a_n = \lim b_n = 1$$

Πράγματι, από τις υποθέσεις:

$$0 \leq a_n b_n \leq a_n \leq 1 \Rightarrow \lim a_n = 1$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & & \downarrow \\ 1 & & 1 \end{array}$$

$$0 \leq a_n b_n \leq b_n \leq 1 \Rightarrow \lim b_n = 1$$

$$\begin{array}{ccc} \downarrow & & \downarrow \\ 1 & & 1 \end{array}$$

Αν $k \in (0, 1)$ και $\{a_n\}$ με $0 \leq a_{n+1} \leq k a_n$, $a_1 > 0$

τότε δείχνουμε $\lim a_n = 0$.

Έχουμε

$$a_2 \leq k a_1$$

$$a_3 \leq k a_2$$

$$\vdots$$

$$a_{n+1} \leq k a_n$$

$$\Rightarrow a_{n+1} \leq k^n a_1 \rightarrow 0$$

$$\begin{array}{c} \downarrow \\ (k < 1) \\ 0 \end{array}$$

Άρα $\lim a_n = 0$

6
 (9) Ορισμός της $b_n = \sqrt[n]{a^{n+1}}$ με $a > 1$

$$b_{n+1}/b_n = a^{n+1} + 1 / a^n + 1 = a + \frac{1}{a^n} / 1 + \frac{1}{a^n} \rightarrow a$$

$$\text{Άρα } \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a^{n+1}} = a.$$

$$\begin{array}{c} \downarrow \\ 0 \end{array} \quad \begin{array}{c} \downarrow \\ 0 \end{array}$$

(10) Αν $f: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$; συνεχής με $f(x) > x, \forall x \neq 0$ και $f(0) = 0$, εύρεση ορίου $x_{n+1} = f(x_n)$, π.δ. δόθεν

Μπορώ υπόθεσης $x_{n+1} = f(x_n) > x_n$ η $\{x_n\} \uparrow$, εναλλακτικά

$\exists \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = a \in \mathbb{R}$ αν $\{x_n\}$ πάνω φραγμένη ή

$\lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = +\infty$, αν $\{x_n\}$ μην πάνω φραγμένη. $\forall$

Πρώτη περίπτωση αποκλείεται γιατί τότε

$$\underbrace{a = \lim_{n \rightarrow \infty} x_{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} f(x_n) = f(\lim_{n \rightarrow \infty} x_n) = \underbrace{f(a)}$$

αυτό, λόγω υπόθεσης $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} x_n = +\infty$

(III)

(1) Αν $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ συνεχής και πάνω φραγμένη

$$\text{δείχνουμε ότι } \frac{1}{n} \int_n^{n+1} f ds \rightarrow 0$$

$$\text{Έχουμε } \left| \frac{1}{n} \int_n^{n+1} f(s) ds \right| \leq \frac{1}{n} \int_n^{n+1} |f(s)| ds \leq \frac{1}{n} (n+1 - n) M = \frac{M}{n} \rightarrow 0$$

όπου M πάνω φράγμα της $|f|$ στον $\mathbb{R}^+$.

(2) Αν $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ συνεχής με $f(x) > 1, \forall x \geq 0$ εξετάστε

την σύγκλιση της $\sum a_n$ με

$$a_n = \frac{1}{n} \int_n^{n+1} f ds$$

Έχουμε $a_n \geq 0$ και $a_n \geq \frac{1}{n} \Rightarrow \sum a_n$ αποκλίνει.

(3) Αν $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ συνεχής, φθίνουσα με $\lim_{n \rightarrow \infty} f(n) = 0$

εξετάστε την σύγκλιση της $\sum \frac{1}{n} \int_n^{n+1} f(s) ds$.

$$\text{Έχουμε } \int_n^{n+1} f(s) ds \leq f(n) \rightarrow 0$$

(4) Αν $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$, φθίνουσα, εξετάστε την σύγκλιση

$$\text{της } \sum a_n, \quad a_n = \frac{1}{n^4} \int_n^{n^2} f(s) ds$$

$$\text{Έχουμε } a_n \leq \frac{1}{n^4} \int_n^{n^2} f(s) ds = \frac{1}{n^4} \overbrace{(\underbrace{n^2 - n}_{x_n})}_M$$

όπου M πάνω φράγμα για την $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$.

Κριτήριο σύγκλισης με x_n ως ανω και $y_n = \frac{1}{n^2}$

$$x_n / y_n = \frac{1}{n^2} (n^2 - n) \rightarrow 1 \text{ και επειδή } \sum \frac{1}{n^2} < +\infty \Rightarrow$$

$$\sum x_n < +\infty$$

2
5 • Αν $|a_n - b_n| \leq 1/n^2$ και $\sum |b_n| < +\infty$

Δείχνουμε ότι $\lim a_n = 0$

Αν επιπλέον $a_n \geq 0$ δείχνουμε ότι $\sum a_n < +\infty$

Απ: Έχουμε

$$b_n - \frac{1}{n^2} \leq a_n \leq b_n + \frac{1}{n^2} \quad *$$

Επειδή $\sum |b_n| < \infty \Rightarrow \lim |b_n| = 0 \Rightarrow \lim b_n = 0$

$\Rightarrow$ (κρίτήριο παρεμβολής) $\lim a_n = 0$

Αν επιπλέον $a_n \geq 0$, έχουμε

$$0 \leq a_n \leq b_n + \frac{1}{n^2} \leq |b_n| + \frac{1}{n^2}$$

και επειδή η σειρά $\sum |b_n| + \frac{1}{n^2}$ συγκλίνει, (ως

αθροισμα απείρως συγκλινουσών σειρών), η

σειρά $\sum a_n$ με θετικούς προσδετέους, επίσης

συγκλίνει.

(III)

ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΑ ΟΣΟΛΗΘΡΩΜΑΤΑ

→ ΟΡΙΑ - ...

1. $\int_1^{+\infty} \frac{\cos t}{t^2} dt$ σύγκριση

$$\overset{\text{ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΤΙΚΑ}}{\leq} \int_1^{\infty} \frac{|\cos t|}{t^2} dt \leq \overset{\text{ΤΥΠΙΚΑ}}{\int_1^{\infty} \frac{1}{t^2} dt} = \left[-\frac{1}{t} \right]_1^{\infty}$$

$$\lim_{t \rightarrow +\infty} \frac{1}{t} + 1 = 1$$

σύνταξη του $\int_1^{\infty} \frac{1}{t^2}$ $\Rightarrow$ σύγκριση του $\int_1^{\infty} \frac{|\cos t|}{t^2}$

$\Rightarrow$ σύγκριση (απόλυτη)

του $\int_1^{\infty} \frac{\cos t}{t^2}$

2. $\int_1^{+\infty} \frac{\cos t}{t^{3/2} + 1} dt$ Ομοίως:

$$\leq \int_1^{+\infty} \dots \leq \int_1^{+\infty} \frac{dt}{t^{3/2}} < +\infty$$

... $\Rightarrow$ σύγκριση.

3. Δείχνουμε ότι $\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^a} dx$, $\int_1^{\infty} \frac{\cos x}{x^a} dx$

συσχέτιζονται για $a > 0$ και συσχέτιζονται απόλυτα

για $a > 1$.

Απόδειξη: Για $x \geq 1$ έχουμε

$$\left| \frac{\sin x}{x^a} \right| \leq \frac{1}{x^a} \quad \text{και} \quad \left| \frac{\cos x}{x^a} \right| \leq \frac{1}{x^a}$$

Αφού $\int_1^{+\infty} \frac{dx}{x^a} < +\infty$ με $a > 1$, τα οφθαλμοφανή συγκρίνονται απόλυτως, αν $a > 1$. Για τη περίπτωση $0 < a < 1$ έχουμε

$$\int_1^M \frac{\sin x}{x^a} dx = \left[\frac{-\cos x}{x^a} \right]_{x=1}^M - a \int_1^M \frac{\cos x}{x^{1+a}} dx$$

Έχουμε $\left| \frac{\cos x}{x^{1+a}} \right| \leq \frac{1}{x^{1+a}}$ και επειδή $1+a > 1 \Rightarrow$

$\int_1^{\infty} \frac{1}{x^{1+a}} dx < +\infty$, επομένως το $\int_1^{\infty} \frac{\cos x}{x^{1+a}}$ συγκρίνεται απόλυτως.

Επείτα

$$\int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^a} dx = \frac{\cos 1}{1^a} - a \int_1^{\infty} \frac{\cos x}{x^{1+a}} dx \in \mathbb{R}$$

4. Συγκριση του $\int_1^{\infty} \sin t^2 dt$

Αλλαγή μεταβλητής οφθαλμοφανή $x = \overbrace{x(t)}^{t^2}$, $t \geq 1 \Leftrightarrow$

$$t = \sqrt{x}, \quad x \geq 1, \quad \frac{dt}{dx} = \frac{1}{2} x^{-1/2} \Rightarrow \int_1^{\infty} \sin t^2 dt = \frac{1}{2} \int_1^{\infty} \frac{\sin x}{x^{1/2}} dx$$

το οποίο συγκρίνεται από το προηγούμενο παράδειγμα.

5. Σύγκριση των $\int_0^{+\infty} \varphi(t) dt$ όπου $\varphi(t) = \sin t$, $t \neq 0$

και $\varphi(0) = 1$:

$$\int_0^{+\infty} \frac{\sin t}{t} dt$$

(Δες προηγούμενη περίπτωση)

6. Αν $f: [0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ με $|f(x)| \leq M$, $\forall x \geq 0$

(εφαρμογή) $\Rightarrow \int_0^{+\infty} e^{-t} f(t) dt$ συγκλίνει απόλυτως

Έχουμε:

$$|e^{-t} f(t)| \leq M e^{-t} \text{ και αφού } \int_0^{+\infty} e^{-t} dt \text{ συγκλίνει}$$

το αρχικό συγκλίνει απόλυτως.

7. Με την ίδια υπόθεση για την $f \Rightarrow$

$$\int_0^{+\infty} t^2 e^{-t} f(t) dt < +\infty$$

Υπόδειξη: Δείχνουμε ότι $t^2 \leq e^{t/2}$ για κάθε

$t \geq p$, $p > 0$ κατάλληλη σταθερά. Στη συνέχεια:

$$\int_0^{+\infty} |t^2 e^{-t} f| dt \leq M \int_0^{+\infty} e^{-t/2} dt < +\infty$$

8 • Δείξτε ότι υπάρχει $p > 0$ με $\frac{t^2-1}{t^3+t^2+1} \geq \frac{1}{2t}$, $\forall t \geq p$

Μελέτη της σύγκρισης

$$(1) \int_0^{\infty} \underbrace{\frac{t^2-1}{t^3+t^2+1}}_{f(t)} dt$$

και εύρεση ορίου

$$(2) \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x f(t) dt$$

Απάντηση: $\int_p^{\infty} \frac{t^2-1}{t^3+t^2+1} dt \geq \frac{1}{2} \int_p^{\infty} \frac{1}{t} dt = +\infty$

↑
{ πρώτο }
{ ερώτημα }

$$\text{Άρα } \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_p^x = \int_p^{\infty} f(t) dt = +\infty$$

Εύρεση ορίου (∞/∞)

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x = \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\left(\int_0^x\right)'}{1}$$

(Hospital)

$$= \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$$

9. Έυρεση ορίου $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x f(t) dt$, $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$, $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = 0$

Απάντηση:

Επειδή $f(x) \geq 0$ διακρινούμε 2 περιπτώσεις

1η $x \rightarrow \int_0^x$ πάνω φραγμένη $\Leftrightarrow \exists \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^x = \int_0^{+\infty} \in \mathbb{R}^+$
(αύξουσα)

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x = 0$$

2η $x \rightarrow \int_0^x$ μη πάνω φραγμένη $\Leftrightarrow \lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^x = \int_0^{+\infty} = +\infty$

$$\Rightarrow \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{1}{x} \int_0^x = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{(\int_0^x)' }{1} = \lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = 0$$

↑
υπόθεση

10. Αν $\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = a$ και $\exists \int_0^{\infty} f(t) dt \Rightarrow a = 0$

Απάντηση: $\forall \epsilon > 0$. Από υπόθεση για $\epsilon = \frac{a}{2}$

$0 < \frac{a}{2} = a - \epsilon \leq f(x) \leq a + \epsilon$, $\forall x \geq p$, p επαρκώς

μεγάλο. $\Rightarrow \frac{a}{2} \int_p^{+\infty} dx < \int_p^{+\infty} f(x) dx$

$\underbrace{\hspace{10em}}_{+\infty} \Rightarrow +\infty$, λοιπόν (υπόθεση)

11. Αν $f: [0, +\infty) \rightarrow [0, +\infty)$ συνεχής και $\int_0^{+\infty} f(x) dx = +\infty$

εξετάζουμε την σύγκλιση -

$$\bullet \sum \int_n^{n+1} f(x) dx, \quad \sum \int_n^{n^2} f(x) dx, \quad \sum \frac{1}{n} \int_n^{n^2} f\left(\frac{x}{n}\right) dx$$

Απόδειξη: $\left\{ \int_0^{+\infty} f(x) dx = \int_0^1 f + \int_1^2 f + \dots + \int_n^{n+1} f + \dots = \infty \right\}$

$$\left\{ \int_n^{n^2} f(x) dx > \int_n^{n+1} f(x) dx, \quad n=2,3,\dots \Rightarrow \sum_{n=2}^{\infty} \int_n^{n^2} f(x) dx \geq \sum_{n=2}^{\infty} \int_n^{n+1} f(x) dx = +\infty \right\}$$

$$\left\{ \begin{aligned} \frac{1}{n} \int_n^{n^2} f\left(\frac{x}{n}\right) dx &= \int_{x=nw}^n f(w) dw \\ &\geq \int_{n-1}^n f(w) dw \Rightarrow \\ \sum \frac{1}{n} \int_n^{n^2} f\left(\frac{x}{n}\right) dx &\geq \sum_{n=1}^{\infty} \int_{n-1}^n f(w) dx = \int_0^{\infty} = +\infty \end{aligned} \right\}$$

7 ~~45~~

12
• Αν $f: \mathbb{R}^+ \rightarrow \mathbb{R}^+$ συνεχής, φθίνουσα και

$$f(x) \geq \frac{1}{1+x}, \quad x \geq \mu > 0, \text{ εύρεση}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x f(t) dt$$

Αναπάντηση: $\int_{\mu}^{\infty} \frac{dt}{1+t} = [\ln(1+t)]_{t=\mu}^{\infty} = +\infty$ κ. επηρεάζει

$$f(x) \geq 1/(1+x), \quad x \geq \mu \Rightarrow \int_{\mu}^{\infty} f = +\infty \text{ η' το ίδιο}$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \int_0^x f(t) dt = +\infty. \text{ Επίσης αν επηρεάζει } f \downarrow$$

$$\Rightarrow \exists \xi \geq 0 \text{ με } \lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = \xi$$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \int_0^x f(t) dt \stackrel{\text{(Hospital)}}{=} \lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\left(\int_0^x f(t) dt\right)'}{(x)'} =$$

$$= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{f(x)}{1} = \xi$$

• 13 Δείξτε ότι $\int_1^{\infty} \frac{\ln x}{x^a} dx < +\infty$, όπου $a > 1$

με απευθείας υπολογισμό του ολοκληρώματος, εναλλακτικά, χρησιμοποιώντας την ανισότητα

$$\star \begin{cases} \ln x \leq x^b \text{ με } a-1 > b > 0 \\ \forall x \geq \mu \\ \text{για καταλληλο } \mu \geq 1 \end{cases}$$

Πραγματι, από την $\star$ κ την υπόθεση $a-1 > b$ έχουμε

$$\int_{\mu}^{\infty} \frac{\ln x}{x^a} dx \leq \int_{\mu}^{\infty} \frac{1}{x^{a-b}} dx < +\infty$$

Στη συνέχεια διερευνήστε αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις του ολοκληρωτικού θεωρήματος

για τη σύγκριση της σειράς $\sum \ln(n)/n^a$

$\star$ Απόδειξη της ανισότητας: Ορίζουμε

$$f(x) = x^b - \ln x = x^b \left(1 - \frac{\ln x}{x^b}\right) \text{ κ δείχνουμε}$$

$\lim_{x \rightarrow +\infty} f(x) = +\infty$, το οποίο συνεπάγεται το

ζητούμενο

(IV) ^{TAYLOR} Σειρά Taylor της $\tan^{-1} x$:

$$\frac{1}{1-x} = 1 + x + x^2 + \dots + x^n + \dots = \sum x^n \quad (|x| < 1)$$

$$\frac{1}{1+x} = 1 - x + x^2 - \dots = \sum (-1)^n x^n$$

$$\frac{1}{1+x^2} = \sum (-1)^n x^{2n}$$

$$(\tan^{-1} x)' = \frac{1}{1+x^2} \Rightarrow$$

$$\tan^{-1} x - \cancel{\tan^{-1}(0)} = \int_0^x \frac{ds}{1+s^2}$$

$$= \int_0^x \left(\sum (-1)^n s^{2n} \right) ds$$

$$= \sum (-1)^n \int_0^x s^{2n} ds = \sum (-1)^n \frac{x^{2n+1}}{2n+1} \quad \star$$

Άσκηση: Διευρέυνση σύγκλισης της $\star$ για $|x| \leq 1$:

• Απόλυτη σύγκλιση $\sum \frac{|x|^{2n+1}}{2n+1}$, $\frac{a_{n+1}}{a_n} \rightarrow |x|^2 \stackrel{?}{\leq} 1 \Leftrightarrow$
κρίτήριο πηλίκου

$|x| < 1$ (απόλυτη σύγκλιση).

• Για $x = 1$, $\sum \frac{(-1)^n}{2n+1}$ (Leibniz) $\rightarrow$ σύγκλιση

• Για $x = -1$, $\sum \frac{1}{2n+1} (-1)^{n+2n+1} = \sum \frac{1}{2n+1} (-1)^{n+1} \rightarrow$ σύγκλιση

- Σειρά Taylor, σύγκλιση για $|x| \leq 1$ για τις αναρτήσεις

$$\ln(1+x^2), \int_0^x \ln(1+s^2) ds$$

Έχουμε:

$$\frac{1}{1+x} = \sum (-1)^n x^n, \quad |x| < 1$$

$$\text{και } \ln'(1+x) = \frac{1}{1+x} \Rightarrow \int_0^x$$

$$\ln(1+x) - \ln(1) = \int_0^x \frac{ds}{1+s} \Rightarrow$$

$$\ln(1+x^2) = \int_0^{x^2} \frac{1}{1+s} ds$$

$$= \int_0^{x^2} \left(\sum (-1)^n s^n \right) ds = \sum (-1)^n \int_0^{x^2} s^n ds$$

$$= \sum (-1)^n \frac{x^{2(n+1)}}{n+1}$$

Απόλυτη σύγκλιση: $\sum \frac{|x|^{2(n+1)}}{n+1}, \sqrt[n]{n+1} \rightarrow |x|^2 \leq 1$
 αν

$$\Leftrightarrow |x| < 1$$

Για $x = \pm 1$ προκύπτει εναλλάσσουσα $\Rightarrow$ σύγκλιση
 (αλλά όχι απόλυτη σύγκλιση)

• Σειρά Taylor (γύρω από το μηδέν) της

$$f(x) = (1-x)^a$$

$$(1) \quad f'(x) = (-1)^1 a (1-x)^{a-1}$$

$$(2) \quad f''(x) = (-1)^2 a(a-1) (1-x)^{a-2}$$

$$(3) \quad f'''(x) = (-1)^3 a(a-1)(a-2) (1-x)^{a-3}$$

$$\vdots$$

$$(n) \quad f^{(n)}(x) = (-1)^n a(a-1)\dots(a-(n-1)) (1-x)^{a-n}$$

$$f(x) = f(0) + \frac{x}{1!} f'(0) + \frac{x^2}{2!} f''(0) + \dots + \frac{x^n}{n!} f^{(n)}(0) + \dots$$

$$= 1 + \frac{(-1)^1 a}{1!} x + \frac{(-1)^2 a(a-1)}{2!} x^2 +$$

$$\dots + \underbrace{\frac{(-1)^n a(a-1)(a-2)\dots(a-(n-1))}{n!} x^n}_{a_n} + \dots$$

Απόλυτη σύγκλιση: κριτήριο πηχτικού

$$\frac{|a_{n+1}|}{|a_n|} = |x| \frac{|a(a-1)\dots(a-n+1)(a-n)| n!}{|a(a-1)\dots(a-(n-1))| (n+1)!}$$

$$= |x| \frac{1}{n+1} |a-n| = \left| \frac{a}{n+1} - \frac{n}{n+1} \right| |x| \rightarrow |x|$$

$n \rightarrow \infty$

• $|x| < 1$, ακτινα σύγκλισης = 1

Απόλυτη σύγκλιση

4
 • Σειρές, συνάρτηση των $\varphi(x) = \begin{cases} \frac{e^x + e^{-x} - 2}{x}, & x \neq 0 \\ 0, & x = 0 \end{cases}$

και $\int_0^x \frac{e^s + e^{-s} - 2}{s} ds$, Απολύτη συνάρτηση?

$$e^s = 1 + s + \frac{s^2}{2!} + \dots + \frac{s^n}{n!} + \dots = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{s^n}{n!}$$

$$e^{-s} = \dots = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n \frac{s^n}{n!}$$

$$\Rightarrow \varphi(s) = (e^s + e^{-s} - 2) / s$$

$$= \frac{2 \left(\sum_{n=2}^{\infty} \frac{s^{2n}}{(2n)!} \right)}{s} = 2 \sum_{n=2}^{\infty} \frac{s^{2n-1}}{(2n)!}$$

Απολύτη συνάρτηση $\leadsto \underbrace{\sum_{n=2}^{\infty} \frac{|s|^{2n-1}}{(2n)!}}_{a_n}$

$$\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{s^{2n+1}}{(2n+2)!} \cdot \frac{(2n)!}{s^{2n-1}} \rightarrow 0 < 1$$

Άρα: απόλυτη συνάρτηση για κάθε $s \in \mathbb{R}$.

Έχουμε επίσης:

$$\int_0^x \varphi(s) ds = 2 \int_0^x \left(\sum_{n=2}^{\infty} \frac{s^{2n-1}}{(2n)!} \right) ds$$

$$= 2 \sum_{n=2}^{\infty} \frac{x^{2n}}{(2n)! \cdot 2n}$$

Δείξτε ότι η σειρά συγκλίνει απολύτως για κάθε $x \in \mathbb{R}$ (κρίσιμο άθροισμα)...

• Σειρά της $f(x) = \frac{1}{(1-x)^2}$, $|x| < 1$

Παραγωγίστε:

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{1-x} \right) = \frac{1}{(1-x)^2}$$

$$\frac{1}{1-x} = 1 + x + x^2 + \dots + x^n + \dots \Rightarrow$$

$$\frac{d}{dx} \left(\frac{1}{1-x} \right) = \sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1}, \text{ Άρα } \left\{ \frac{1}{(1-x)^2} = \sum_{n=1}^{\infty} n x^{n-1} \right\}$$

Απόλυτη σύγκλιση για $|x| < 1$: $\sum_{n=1}^{\infty} \underbrace{n|x|^{n-1}}_{a_n}$

$$\sqrt[n]{a_n} \rightarrow |x| < 1$$

Διαπιστώστε ότι για $x = \pm 1$ οι αντίστοιχες σειρές δεν συγκλίνουν...

• Υπολογίζουμε την τιμή 6

$$S := 1 + \rho + \rho^2 - \rho^3 - \rho^4 - \rho^5 + \rho^6 + \rho^7 + \rho^8 - \rho^9 - \rho^{10} - \rho^{11} + \dots$$

$$\text{με } |\rho| < 1$$

Νομω απόδοσης σύγκλισης της σειράς η διαδικασία είναι ανεξάρτητη της σειράς των πράξεων. Έχουμε:

$$S = 1 + \rho + \rho^2 - \rho^3(1 + \rho + \rho^2) + \rho^6(1 + \rho + \rho^2) - \rho^9(1 + \rho + \rho^2) + \dots$$

$$= (1 + \rho + \rho^2) (1 - \rho^3 + \rho^6 - \rho^9 + \rho^{12} - \dots + (-\rho^3)^{3n} + \dots)$$

$$= (1 + \rho + \rho^2) (1 + (-\rho^3)^1 + (-\rho^3)^2 + (-\rho^3)^3 + \dots)$$

$$= (1 + \rho + \rho^2) \frac{1}{1 - (-\rho^3)}$$

• Σειρά Taylor γύρω από το μηδέν κ' ακτίνα απόδοσης σύγκλισης για την

$$\int_0^x \frac{\sin t}{t} dt$$

$$\text{Έχουμε } \sin t = t - \frac{t^3}{3!} + \dots + (-1)^n \frac{t^{2n+1}}{(2n+1)!} + \dots$$

$$\Rightarrow \int_0^x \frac{\sin t}{t} dt = \sum (-1)^n \frac{x^{2n+2}}{2n+2} \frac{1}{(2n+1)!}$$

$$\text{Σύγκλιση της } \sum \frac{|x|^{2(n+1)}}{2(n+1)(2n+1)!}$$

$$\frac{d_{n+1}}{d_n} \rightarrow 0 < 1, \text{ για κάθε } x, \text{ άρα ακτίνα σύγκλισης } = +\infty$$

Χρήση αναπτύγματος Taylor

7

• Δείχνουμε ότι αν $a \geq 3$

$$(1+x)^a \geq 1 + ax + \frac{a(a-1)}{2!} x^2, \forall x > 0$$

$$f = (1+x)^a$$

$$(1) \quad f' = a(1+x)^{a-1}$$

$$(2) \quad f'' = a(a-1)(1+x)^{a-2}$$

$$(3) \quad f''' = a(a-1)(a-2)(1+x)^{a-3}$$

$$f(x) = f(0) + \frac{f'(0)}{1!} x + \frac{f''(0)}{2!} x^2 + \frac{f'''(\theta x)}{3!} x^3$$

$$= 1 + \frac{a}{1!} x + \frac{a(a-1)}{2!} x^2 + \frac{a(a-1)(a-2)}{3!} x^3$$

$$\text{"επί"} \quad x (1+\theta x)^{a-3} x^3, \theta \in (0,1)$$

$\geq$ το ζητούμενο.

Δείχνουμε ότι $\frac{\sin x}{x} \leq 1 - \frac{x^2}{3!} + \frac{x^4}{5!}$, $\forall x \in (0, \pi)$

$$f(x) = \sin x, \quad f'(x) = \cos x, \quad f''(x) = -\sin x$$

$$f'''(x) = -\cos x, \quad f^{(4)}(x) = \sin x, \quad f^{(5)}(x) = \cos x$$

$$f^{(6)}(x) = -\sin x$$

$$\begin{aligned} \sin x = f(x) &= f(0) + f'(0)x + \frac{f''(0)}{2!}x^2 + \frac{f'''(0)}{3!}x^3 + \frac{f^{(4)}(0)}{4!}x^4 \\ &+ \frac{f^{(5)}(0)}{5!}x^5 + \frac{f^{(6)}(\theta x)}{6!}x^6, \quad \theta \in (0, 1) \end{aligned}$$

$$= x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} - \frac{x^6}{6!} \sin(\theta x) \leq \left(x \in (0, \pi) \right)$$

$$\leq x - \frac{x^3}{3!} + \frac{x^5}{5!} \Rightarrow \text{το ζητούμενο}$$

Δείχνουμε ότι $e^x \geq 1 + x + \frac{x^2}{2!}$, $e^{-x} \leq 1 - x + \frac{x^2}{2!}$, $x \geq 0$.

$$e^x = 1 + x + \frac{x^2}{2!} + \frac{x^3}{3!} e^{\theta_1 x} \Rightarrow \dots$$

$$e^{-x} = 1 - x + \frac{x^2}{2!} - \frac{x^3}{3!} e^{-\theta_2 x} \Rightarrow \dots$$